

POSTANOWIENIE

Dnia 12 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca: SSO Krystyna Stawecka

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Marta Stelmasiak

na rozprawie w dniu 12 października 2018 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku

Pełnomocnika Wyborczego Komitetu Wyborczego (...)

z udziałem Komitetu Wyborczego Wyborców T. D.

o wydanie orzeczenia w trybie art. 111 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r.- Kodeks Wyborczy;

postanawia:

1. Orzeka zakaz rozpowszechniania przez uczestnika KWW T. D. nieprawdziwych informacji umieszczanych na materiałach wyborczych dotyczących kandydata T. D. polegających na wskazywaniu jako kandydata do Rady Powiatu (...) (...) obecnie urzędującego burmistrza Ł. T. D. podczas, gdy rzeczywistym kandydatem jest inna osoba nosząca nazwisko i imię: T. D.;

2. Orzeka przepadek materiałów wyborczych w/w uczestnika zawierających nieprawdziwe informacje polegające na wskazywaniu jako kandydata do Rady Powiatu (...) (...) obecnie urzędującego burmistrza Ł. T. D. podczas, gdy rzeczywistym kandydatem jest inna osoba nosząca nazwisko i imię: T. D.;

3. Nakazuje Uczestnikowi postępowania KWW T. D. opublikowanie w najbliższym numerze Gazety (...) .pl (w dniu 19 października 2018 roku) sprostowania nieprawdziwej informacji znajdującej się w ulotce wyborczej opublikowanej w Gazecie (...) .pl (nr (...) z dnia 05 października 2018 roku, między stronami 12-13) sugerującej, iż obecnie urzędujący Burmistrz Ł. T. D. jest kandydatem do Rady Powiatu (...) (...), w formie ogłoszenia **o treści:**

„Obecnie urzędujący B. Ł. T. D. (lat (...)) nie jest kandydatem do Rady Powiatu (...) (...). Zbieżność nazwisk obecnie urzędującego Burmistrza Ł. oraz T. D. (lat (...)) - rzeczywistego kandydata do Rady Powiatu (...) (...) z listy Komitetu Wyborczego Wyborców T. D. jest przypadkowa. Zamieszczone w ulotce wyborczej opublikowanej w Gazecie (...) .pl (nr (...) z dnia 05 października 2018 roku, między stronami 12-13) zdjęcie T. D. jako kandydata do Rady Powiatu (...) (...) nie jest zdjęciem tego kandydata, a posłużenie się zdjęciem aktualnie urzędującego Burmistrza Ł. T. D. było zabiegiem mającym na celu wprowadzenie wyborców w błąd.”

i nakazuje opublikowanie tego sprostowania na pierwszej stronie Gazety (...) .pl o wielkości 5 cm (pion) na 10 cm (poziom), czcionką kroju Times New Roman, Rozmiar 14, oraz na stronie głównej strony internetowej (...) a nadto na stronie głównej (tzw. „tablicy”) na profilu społecznościowym (...) obecnie urzędującego Burmistrza Ł. T. D. oraz wydrukowanie co najmniej 7.500,- (siedem tysięcy pięćset) sztuk ulotek zawierających treść powyższego sprostowania i dystrybucję ich do domów mieszkańców Ł. w terminie do 20 października 2018 roku włącznie.

4. **Nakazuje** uczestnikowi KWW T. D. wpłacenie kwoty 5.000,-zł (pięć tysięcy złotych) na rzecz Towarzystwa (...) (KRS: (...)) L., ul. (...), (...)-(...) I..

UZASADNIENIE

Wnioskodawca - pełnomocnik wyborczy K. R. Komitetu Wyborczego (...) w B. wniósł przeciwko Komitetowi Wyborczemu Wyborców T. D. w Ł. na podstawie art. 111 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku - Kodeks Wyborczy (Dz. U. 2018r., poz. 754 - dalej Ustawa) o wydanie orzeczenia w trybie wyborczym tj.:

1. orzeczenia zakazu rozpowszechniania przez uczestnika KWW T. D. nieprawdziwych informacji umieszczanych na materiałach wyborczych dotyczących kandydata T. D. polegających na wskazywaniu jako kandydata do Rady Powiatu (...) (...) obecnie urzędującego burmistrza Ł. T. D. podczas gdy rzeczywistym kandydatem jest inna osoba nosząca nazwisko i imię: T. D.;

2. orzeczenie przepadku materiałów wyborczych w/w uczestnika zawierających nieprawdziwe informacje polegające na wskazywaniu jako kandydata do Rady Powiatu (...) (...) obecnie urzędującego burmistrza Ł. T. D. podczas gdy rzeczywistym kandydatem jest inna osoba nosząca nazwisko i imię: T. D.;

3. nakazanie Uczestnikowi postępowania KWW T. D. opublikowania w najbliższym numerze Gazety (...).pl (w dniu 19 października 2018 roku) sprostowania nieprawdziwej informacji znajdującej się w ulotce wyborczej opublikowanej w Gazecie (...).pl (nr(...) z dnia 05 października 2018 roku, między stronami 12-13) sugerującej, iż obecnie urzędujący B. Ł. T. D. jest kandydatem do Rady Powiatu (...) (...), w formie ogłoszenia o treści:

„Obecnie urzędujący B. Ł. T. D. (lat (...)) nie jest kandydatem do Rady Powiatu (...) (...). Zbieżność nazwisk obecnie urzędującego Burmistrza Ł. oraz T. D. (lat (...)) - rzeczywistego kandydata do Rady Powiatu (...) (...) z listy Komitetu Wyborczego Wyborców T. D. jest przypadkowa. Zamieszczone w ulotce wyborczej opublikowanej w Gazecie (...).pl (nr (...) z dnia 05 października 2018 roku, między stronami 12-13) zdjęcie T. D. jako kandydata do Rady Powiatu (...) (...) nie jest zdjęciem tego kandydata, a posłużenie się zdjęciem aktualnie urzędującego Burmistrza Ł. T. D. było zabiegiem mającym na celu wprowadzenie wyborców w błąd.”

i opublikowanie tego sprostowania na pierwszej stronie Gazety (...).pl o wielkości 5 cm (pion) na 10 cm (poziom), czcionką kroju Times New Roman, Rozmiar 14, oraz na stronie głównej strony internetowej (...) a nadto na stronie głównej (tzw. „tablicy”) na profilu społecznościowym (...) obecnie urzędującego Burmistrza Ł. T. D. oraz wydrukowanie co najmniej 7.500,- (siedem tysięcy pięćset) sztuk ulotek zawierających treść powyższego sprostowania i dystrybucja ich do domów mieszkańców Ł. w terminie do 20 października 2018 roku włącznie.

4. nakazanie uczestnikowi KWW T. D. wpłacenie kwoty 5.000,-zł (pięć tysięcy złotych) na rzecz Towarzystwa (...) (KRS: (...)) L., ul. (...), (...)-(...) I..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 5 października 2018 roku ukazał się (...) numer Gazety (...).pl (...) stronami 12 i 13 znajduje się ulotka wyborcza Komitetu Wyborczego Wyborców T. D. zawierająca nieprawdziwą informację.

Na trzeciej stronie tejże ulotki zamieszczono zdjęcia osób kandydujących w zbliżających się wyborach samorządowych. Ponad czterema zdjęciami kandydatów umieszczono napis (...) NA (...), a te zdjęcia przedstawiają czterech kandydatów do Rady Powiatu (...) (...) - E. W., T. K., D. K., M. M.. Obok tych zdjęć jest zdjęcie jednego kandydata do Rady Miejskiej w Ł. jednocześnie ubiegającego się o stanowisko Burmistrza Ł. H. D..

Obecnie urzędujący B. Ł. T. D. (lat (...)) nie jest kandydatem do Rady Powiatu (...) (...), lecz jedynie kandydatem do Rady Miejskiej w Ł. oraz jest równocześnie kandydatem na Burmistrza Ł. (okręg wyborczy nr (...), lista nr (...), pozycja 1).

Możliwość jednoczesnego kandydowania do rady miasta i rady powiatu została wyłączona przez art 370 § 2 w zw. z art. 5 pkt 3 cytowanej wyżej Ustawy.

Kandydatem do Rady Powiatu (...) (...) z listy Komitetu Wyborczego Wyborców T. D. jest osoba o tym samym imieniu i nazwisku - T. D. (lat (...)) - (okręg wyborczy nr (...), lista nr (...), pozycja 1).

Zdjęcie tego kandydata nie zostało jednak umieszczone na przedmiotowej ulotce, wśród pozostałych zdjęć kandydatów do tego organu. Co więcej, również na stronie internetowej komitetu wyborczego obecnie urzędującego Burmistrza Ł. (...) w zakładce „RADNI POWIATOWI” znajdują się zdjęcia tylko czterech kandydatów - tych samych, którzy zostali wymienieni na ulotce wyborczej, stanowiącej załącznik do niniejszego pisma. Brak jest zdjęcia piątego kandydata: T. D. (obwieszczenia, wydruk zawartości strony internetowej).

Zdaniem wnioskodawcy opisany powyżej sposób rozmieszczenia zdjęć i informacji znajdujących się na ulotce wyborczej oraz na stronie internetowej, wprowadza w błąd wyborców, albowiem sugeruje, iż to obecnie urzędujący Burmistrz Ł. T. D. (lat (...)), postać znana wśród lokalnej społeczności, kandyduje do Rady Powiatu (...) (...), podczas, gdy w rzeczywistości kandydatem tym jest zupełnie inna osoba - T. D. (lat (...)), którego wizerunek oraz program wyborczy nie zostały dotychczas przedstawione.

W ocenie wnioskodawcy, biorąc pod uwagę powyższe należy wskazać, iż istnieje uzasadnione ryzyko, że potencjalny wyborca oddając głos na T. D. (lat (...)) - kandydata do Rady Powiatu (...) (...) będzie przekonany, iż oddaje swój głos na obecnego Burmistrza Ł. H. D. (lat (...)).

Ukazanie wizerunku T. D. wśród kandydatów na radnych powiatowych jest zamieszczeniem informacji nieprawdziwej i ewidentnie wprowadzającej wyborcę w błąd.

Brak umieszczenia wizerunku prawdziwego kandydata do Rady Powiatu (...) (...) (T. D.) również na stronie internetowej uczestnika nie może, w ocenie wnioskodawcy, stanowić przeoczenia, lecz świadomy zabieg mający na celu wywołanie błędnej identyfikacji osoby rzeczywistego kandydata T. D. z jedynym opublikowanym wizerunkiem tj. osoba T. D..

Z uzasadnienia wniosku wynika, że Wnioskodawca zainteresowany jest i posiada interes prawny w wydaniu powyższego orzeczenia w trybie wyborczym albowiem kandydaci z tego komitetu są konkurentami wyborczymi kandydatów zgłoszonych przez uczestnika, a sam wnioskodawca posiada interes w obiektywnym i rzetelnym przeprowadzeniu wyborów i kampanii wyborczej. Wnioskowane orzeczenie umożliwi rzetelną ocenę prawidłowości przebiegu kampanii wyborczej, rywalizacji politycznej oraz zagwarantuje poszanowanie zasad uczciwej konkurencji wyborczej - przez co zapobiegać będzie zniekształcaniu ocen wyborców i w tym znaczeniu mieć będzie charakter ochrony dobra publicznego.

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie następujących dokumentów załączonych do wniosku: postanowienie komisarza wyborczego z dnia 22 sierpnia 2018 roku, obwieszczenie o zarejestrowanych listach kandydatów na radnych w wyborach do Rady Powiatu, obwieszczenie o zarejestrowanych listach kandydatów na radnych w wyborach do Rady Miejskiej w Ł., Gazeta (...) .pl nr (...) z dnia 05 października 2018 roku w oryginale, wydruk strony internetowej (...) i wydruk strony internetowej (...) z informacją o KW uczestnika.

Sąd zważył co następuje:

Stosownie art. 111 § 1 kodeksu wyborczego jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz. U. poz. 24, z późn. zm.), materiały wyborcze, w szczególności plakaty, ulotki i hasła, a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wniosek o wydanie orzeczenia:

- 1) zakazu rozpowszechniania takich informacji;
- 2) przypadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje;
- 3) nakazania sprostowania takich informacji;
- 4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste;
- 5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone;
- 6) nakazania uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 100 000 złotych na rzecz organizacji pożytku publicznego.

Stosownie do art. 111 § 1 Kodeksu Wyborczego wniosek podlega rozpoznaniu w postępowaniu nieprocesowym, w myśl art. 514 § 1 i 2 k.p.c.

Powszechnie uznaje się, że postępowanie w trybie wyborczym ma charakter sporny a zatem na uczestnikach spoczywa ciężar udowodnienia okoliczności, które twierdzą (art. 6 k.c.).

Należy na wstępie rozważań wskazać, że w postępowaniu opartym na przepisie art. 111 cytowanej ustawy Sąd ogranicza się jedynie i wyłącznie do zbadania czy kwestionowany przez wnioskodawcę materiał wyborczy zawiera informacje nieprawdziwe.

W świetle art. 109 Kodeksu Wyborczego materiałem wyborczym jest każdy materiał pochodzący od Komitetu Wyborczego upubliczniony i utrwalony przekaz informacji mający związek z zarządzonymi wyborami.

Niewątpliwie materiał ulotki opublikowanej w prasie lokalnej jest materiałem wyborczym w rozumieniu art. 111 cytowanej ustawy .

Należy zauważyć, że przepis art. 111 Kodeksu Wyborczego wskazuje wyraźnie jakimi podmioty mają legitymację czynną do dochodzenia swoich roszczeń w trybie wyborczym. Podmiotami tymi są tylko kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu.

W niniejszej sprawie Wnioskodawcą w sprawie jest pełnomocnik wyborczy K. R. Komitetu Wyborczego (...) w B., co wynika z zapisu w komparycji wniosku.

Uczestnikiem wskazanym we wniosku jest Komitet Wyborczy Wyborców T. D. w Ł..

W ocenie Sądu uczestnikiem postępowania może być każdy kandydat, ale i każdy inny podmiot odpowiedzialny za potencjalne naruszenie prawa, a zatem także każdy komitet biorący udział w kampanii wyborczej (tak w artykule Marleny Jankowskiej „ Ochrona dóbr osobistych kandydatów w trakcie kampanii wyborczej” Czasopisma. (...)).

Stosownie do treści cytowanego wyżej przepisu legitymację procesową czynną w domaganiu się wydania orzeczenia w trybie art. 111 § 1 w zw. z art. 1 kodeksu wyborczego mają:

- kandydat do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego oraz na wójtów, burmistrzów i prezydentów miast (art. 1 kodeksu wyborczego),
- a także pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego.

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie art. 111§1 kodeksu wyborczego może dotyczyć wydanie orzeczenia w przedmiocie:

- 1) zakazu rozpowszechniania takich informacji;

- 2) przypadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje;
- 3) nakazania sprostowania takich informacji;
- 4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste;
- 5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone;
- 6) nakazania uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 100 000 złotych na rzecz organizacji pożytku publicznego.

W ocenie Sądu zarzuty wnioskodawcy są słuszne, ponieważ uczestnik wykorzystał wizerunek T. B. Ł. w ulotce na stronie trzeciej, na której przedstawione są zdjęcia 4 kandydatów na radnych powiatowych, wśród których nie ma zdjęcia kandydata o nr 1 na liście nr (...) - T. D., lecz zamiast jego zdjęcia zamieszczono zdjęcie Burmistrza opatrzone podpisem T. B. Ł.. Obok znajduje się zapis „Głosując na T. D. poprzyj kandydatów na radnych z komitetu KWW T. D.”.

Opisany powyżej sposób rozmieszczenia zdjęć i informacji znajdujących się na ulotce wyborczej oraz na stronie internetowej, wprowadza w błąd wyborców, albowiem sugeruje, iż to obecnie urzędujący B. Ł. T. D. (lat (...)), postać znana wśród lokalnej społeczności, kandyduje do Rady Powiatu (...) (...), podczas, gdy w rzeczywistości kandydatem tym jest zupełnie inna osoba - T. D. (lat (...)), którego wizerunek oraz program wyborczy nie zostały dotychczas przedstawione.

Zdaniem Sądu wykorzystany w ulotce zabieg zamiany nazwisk- T. D. i T. D. jest mylący dla przeciętnego odbiorcy informacji na temat dwóch różnych i niezależnych kandydatów. Na zdjęcie jest podpisany T. D., gdy tymczasem znajduje się tam wizerunek Burmistrza, który na pierwszej stronie ulotki i na czwartej stronie tej samej ulotki podaje swoje nazwisko w pełnym brzmieniu - T. D.. Taki zabieg jest oczywiście mylący i wprowadza wyborcę w błąd co do osoby T. D..

Z wyjaśnień obu stron wynika ponadto, że wizerunek T. D. - kandydata do rady powiatu nie został opublikowany na stronie Komitetu Wyborczego Wyborców T. D., założonego przez Burmistrza Ł., a obaj kandydaci są w zbliżonym wieku, jeden ma (...) lata a drugi (...) lata.

Rację na zatem wnioskodawca, że brak umieszczenia wizerunku prawdziwego kandydata do Rady Powiatu (...) (...) (T. D.) również na stronie internetowej uczestnika nie może, w ocenie wnioskodawcy, stanowić przeoczenia, lecz świadomy zabieg mający na celu wywołanie błędnej identyfikacji osoby rzeczywistego kandydata T. D. z jedynym opublikowanym wizerunkiem tj. osoba T. D..

Konkludując, w ocenie Sądu umieszczenie wizerunku Burmistrza pod napisem kandydaci na radnych powiatowych na pozycji pierwszej i umieszczenie pod zdjęciem nazwiska T. D. jest wystarczająco mylący dla przeciętnego odbiorcy, który przede wszystkim widzi najpierw zdjęcie, a później dopiero czyta treść z której wynika, że na zdjęciu jest Burmistrz Ł., następnie zapoznaje się z informacją umieszczoną obok, w której zachęca się wyborców, aby głosując na Burmistrza T. D. - a nie prawidłowo na T. D. - poparli kandydatów na radnych z KWW T. D..

Tak myląco informacje - w tym wizerunek kandydata do Rady Powiatu stanowi nieprawdziwy materiał wyborczy i wymaga uwzględnienia wniosku w całości. W ocenie Sądu istnieje bowiem uzasadnione ryzyko, że potencjalny wyborca oddając głos na T. D. (lat (...)) - kandydata do Rady Powiatu (...) (...) będzie przekonany, iż oddaje swój głos na obecnego Burmistrza Ł. H. D. (lat (...)).

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że wniosek wnioskodawcy na podstawie art. 111 § 1 kodeksu wyborczego podlegał uwzględnieniu w całości.